

Resolució 985/2024, de 25 de juliol

Número d'expedient de la Reclamació: 393/2024

Administració reclamada: Agència Catalana de l'Aigua

Informació reclamada: Diversa sobre contaminació per benzè

Sentit de la resolució: Estimació parcial

Resum: La GAIP reconeix que la persona reclamant ha de poder accedir, com a mínim, a una part de la informació que obra en aquests expedients sancionadors (sense caràcter exhaustiu i per exemple, al nombre d'expedients, al tipus d'infraccions comeses i a les sancions imposades, etc.), tenint en compte que aquelles dades referides a les persones físiques que siguin objecte de protecció d'acord amb la normativa aplicable s'han d'excloure de la revelació.

Paraules clau: Administració instrumental. Periodista. ACA. Contaminació. Informació ambiental. Reclamació contra silenci. Estimació parcial. Límits. Protecció de dades personals. Protecció de secrets comercials. Propietat intel·lectual.

Ponent: Clara I. Velasco Rico

Antecedents

1. El 18 de març de 2024 entra a la GAIP la Reclamació 393/2024, presentada per un periodista contra l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA, endavant) en relació amb la sol·licitud indicada a l'antecedent següent.
2. El 22 de gener de 2024 el periodista reclamant sol·licita a l'ACA la informació següent: "Demano els mesuraments de contaminació per benzè de la massa d'aigua subterrània Baix Francolí. mesuraments de contaminació per benzè d'aquestes aigües subterrànies des de l'any 2009 i fins a l'actualitat. També demano els informes que hi puguin existir en relació amb aquesta contaminació de benzè en aquestes aigües i els possibles expedients sancionadors que s'hagin obert. Demano la informació en full de càlcul i PDF (pels informes que hi puguin haver)".
3. La Reclamació presentada el 18 de març de 2024 indica que l'Administració no ha resolt la SAIP, ni ha facilitat la informació demanada.
4. El 22 de març de 2024 la GAIP admet provisionalment la Reclamació, informa a la persona reclamant sobre els aspectes més rellevants de la seva tramitació i de la posició jurídica que ostenta com a persona interessada, de conformitat amb la legislació de procediment administratiu i la de transparència i accés a la informació pública. Li demana especialment

que informi a la GAIP immediatament de les comunicacions que rebí de l'Administració reclamada relatives a la informació pública sol·licitada, mentre duri la Reclamació.

5. El 22 de març la GAIP comunica la Reclamació a l'ACA i li requereix que, dins del termini de quinze dies establert per l'article 33.4 RGAIP, li trameti un informe sobre la Reclamació, així com també còpia de l'expedient de la sol·licitud d'informació de la qual deriva i, en general, dels antecedents que puguin ser rellevants per resoldre la Reclamació.
6. El 19 d'abril, la GAIP reitera el requeriment indicant a l'antecedent anterior.
7. En la mateixa data, l'ACA tramet l'informe i l'expedient requerit el dia 22 de març. L'informe es pronuncia en els següents termes: "En primer lloc, convé fer algunes precisions sobre el fet que, entre els expedients de l'Agència Catalana del Aigua del tipus 'Sanció', en realitat no tots impliquen la incoació d'un procediment 'típic' que pugui acabar amb la imposició d'una sanció monetària. De fet, aquesta categoria d'expedients es compon de diversos subtipus. Així, al costat del subtipus 'Sanció' –que és el que està reservat, aquest sí, per als procediments sancionadors 'típics'–, es distingeixen també el subtipus 'Descontaminació d'aqüífers' o el subtipus 'Responsabilitat ambiental', entre altres que aquí no venen al cas, i que responen a una lògica diferent, segons s'explica més avall. En segon lloc també cal aclarir que, quan s'acorda incoar un procediment sancionador per contaminació del medi hídric, en la gran majoria dels casos el fet causant d'aquesta incoació és una actuació d'inspecció –ja sigui d'ofici o motivada per una denúncia–, durant la qual es prenen mostres d'efluents líquids i després s'analitzen. Llavors, si realment es constata que s'ha produït algun incompliment dels valors límits autoritzats o permesos en els abocaments, això justifica l'esmentada incoació, que pot acabar amb la imposició d'una sanció monetària. (...)

D'altra banda també cal apuntar que, per al benzè en concret, no existeix un determinat valor límit de concentració per sota del qual es permeti la seva introducció en el medi hídric, perquè és un tipus de substància que, per la seva perillositat, no es permet abocar en cap quantitat ni sota cap circumstància (també es podria dir que el seu valor límit legal de concentració és zero, senzillament). (...)

En el cas d'aquest expedient en concret, però, també cal tenir en compte que forma part d'un grup de sol·licituds que han estat arribant amb certa freqüència a l'Agència Catalana de l'Aigua, on es demana informació que cobreix un període de temps molt gran –en aquest cas són 15 anys– i que resulta francament complicada de localitzar i d'extreure a partir de les bases de dades disponibles, perquè requereix dur a terme revisions sobre llargs llistats d'expedients, un per un. A més, en aquesta mena d'expedients sovint resulta necessari –com en aquest cas– practicar una sèrie de tràmits d'audiència a tercers, i aquest pas no es pot iniciar sense abans haver pogut identificar clarament quants i quins subjectes en concret es poden veure afectats, cosa que, segons els casos, pot trigar setmanes o fins i tot mesos.

Després, a tot això cal afegir també el temps i els recursos humans que calen per tal de poder gestionar els esmentats tràmits d'audiència que, en funció dels casos, poden implicar un nombre més o menys important de subjectes afectats, així com per poder estudiar i resoldre totes i cadascuna de les al·legacions que s'hi puguin formular. (...)"

8. El 22 de maig, la GAIP sol·licita les dades a l'ACA per a poder realitzar el trasllat a tercers a les persones potencialment afectades per la sol·licitud d'accés.
9. El 23 de maig, l'ACA fa arribar a la GAIP les dades sol·licitades a l'antecedent anterior.
10. El 24 de maig, la GAIP realitza el trasllat a tercers fent servir les dades que ens ha fornit l'ACA amb la comunicació següent: "Posem en el vostre coneixement que s'ha presentat la Reclamació 393/2024 davant de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (GAIP), interposada contra la desatenció de la sol·licitud d'informació pública de data 22 de gener d'enguany presentada a l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), amb l'objecte d'accedir a la següent informació: "En la informació en línia no es pot obrir ni el full de càlcul ni el PDF dels mesuraments de concentracions de benzè en les aigües subterrànies de la massa del Baix Francolí. Demano els mesuraments de contaminació per benzè d'aquestes aigües subterrànies des de l'any 2009 i fins a l'actualitat. També demano els informes que hi puguin existir en relació amb aquesta contaminació de benzè en aquestes aigües i els possibles expedients sancionadors que s'hagin obert. Demano la informació en full de càlcul i PDF (pels informes que hi puguin haver)". Com a tercera part afectada per la Reclamació i d'acord amb el que preveu l'article 34.1 del Reglament de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, aprovat pel Decret 111/2017, de 18 de juliol, disposeu d'un termini de 10 dies per presentar les al·legacions o els documents que estimeu oportuns en defensa dels vostres drets o interessos". La GAIP notifica a les parts l'ampliació del termini per resoldre que comporta aquest fet.
11. El 10 de juny, el tercer A presenta les següents al·legacions a la GAIP: "es recorda a la GAIP que a l'ACA no correspon lliurar cap altre document més enllà de la petició (fulls de càlcul i PDF de mesuraments, disponibles en línia), doncs en cas contrari seria una actuació "extra petitum" i així, només poden ser objecte de lliurament els informes que hagi pogut emetre l'Administració de forma unilateral. Especialment, han de quedar exclosos del lliurament qualssevol actes de reunions que s'hagin pogut aixecar com a conseqüència d'actuacions i trobades realitzades entre l'Administració i les empreses. (...) tot i que la meva representada no s'oposa a l'accés, caldrà tenir en compte, d'una banda, que la divulgació de dades i documents en els que s'esmenten persones intervinents podria contravenir el disposat en el Reglament del Parlament Europeu 2016/679, la Llei de Protecció de Dades 3/2018 o fins i tot ser encabides en l'article 197 del Codi Penal. D'altra banda, que caldrà que els documents que es posin a disposició del sol·licitant hagin estat prèviament revisats i eliminants,

d'aquests, quants secrets empresarials, comercials o de propietat industrial del meu mandant o de tercers es contemplin en els mateixos.” Finalment conclou que la informació a lliurar hauria de limitar-se: “als fulls de càlcul ni els PDF dels mesuraments disponibles en línia, tot informant al sol·licitant que a XXX no apareix com a subjecte responsable d'expedients sancionadors en aquesta matèria”.

12. El 17 de juny, l'ACA fa arribar a la Comissió les al·legacions de les terceres persones afectades que s'haurien presentat en el procediment de sol·licitud d'accés a la informació pública.
 - En data 9 de maig, el tercer B manifesta a l'ACA: “consideramos que NO han de facilitarse al solicitante resultados analíticos ni ninguna clase de información sobre la presencia de hidrocarburos en el subsuelo del inmueble de XXX en Tarragona. (...) es preciso destacar que el expediente de descontaminación de la instalación de almacenamiento de XXX en Tarragona corresponde a una solución medioambiental fruto de un acuerdo entre la ACA y nuestra compañía, cuyos objetivos y resultados son reservados y no pueden ponerse en conocimiento del público en general, como sucedería si se facilitase la información a un periodista, ya que se generaría incertidumbre en la ciudadanía y una notable pérdida de prestigio social del que goza mi representada. Conviene recordar que un principio básico en materia de descontaminación de terrenos es el de la confidencialidad, recogido en el artículo 10 de la ley 7/2022, de 8 de abril, de residuos y suelos con contaminados. (...) No existe una previa declaración de suelo contaminado ni se ha incoado ningún expediente sancionador, de manera que la obligación de XXX como titular de actividad desarrollada en el inmueble es la de completar el proyecto de descontaminación, para lo cual necesita contar con un marco pacífico que le permita llevarlo a cabo con tranquilidad, lo cual sería imposible si hubiese presión vecinal, que es lo que pasaría si se diese a conocer a la prensa la situación medioambiental de la instalación. Por todo ello, a esa Administración SOLICITO que, teniendo por presentado este escrito, lo admita y, de acuerdo con la alegación formulada, no se faciliten al solicitante resultados analíticos ni ningún tipo de información sobre la presencia de hidrocarburos en los terrenos de XXX en Tarragona”.
 - En data 15 de maig, el tercer A manifesta a l'ACA: “Especialment, han de quedar exclosos del lliurament qualssevol actes de reunions que s'hagin pogut aixecar com a conseqüència d'actuacions i trobades realitzades entre l'Administració i les empreses. (...) tot i que la meua representada no s'oposa a l'accés, caldrà tenir en compte, d'una banda, que la divulgació de dades i documents en els que s'esmenten persones intervinents podria contravenir el disposat en el Reglament del Parlament Europeu 2016/679, la Llei de Protecció de Dades 3/2018 o fins i tot ser encabides en l'article 197 del Codi Penal. D'altra banda, que caldrà que els documents que es posin a disposició del sol·licitant hagin estat prèviament revisats i eliminants, d'aquests, quants secrets empresarials, comercials o de propietat industrial del

meu mandant o de tercers es contemplin en els mateixos." Finalment conclou que la informació a lliurar hauria de limitar-se: "als fulls de càlcul ni els PDF dels mesuraments disponibles en línia, tot informant al sol·licitant que a XXX no apareix com a subjecte responsable d'expedients sancionadors en aquesta matèria."

- En data 16 de maig, el tercer C manifesta a l'ACA: "En virtud de lo expuesto y de lo dispuesto las leyes que son de aplicación al caso que nos ocupa, a juicio de esta Parte, está totalmente justificada y sería totalmente proporcional la negativa de la ACA a facilitar la información/documentación al Solicitante, en atención a las circunstancias concretas antes expuestas, y a la concurrencia tanto de intereses públicos concurrentes (de seguridad de las instalaciones, de suministro, etc.) como privados (económicos y comerciales). (...) Por lo que no cabe duda de que la información solicitada se incardinada en las anteriores definiciones y la divulgación de esa información, altamente sensible por ser una actividad estratégica y contener datos económicos y comerciales del propio negocio, causaría un perjuicio cierto, real, concreto y manifiesto, pues se revelan datos relativos a la posición de RP sobre sus cifras de negocios, beneficios, pérdidas, etc., que afectarían a la posición competitiva y reputacional de la Compañía. (...) es claro y meridiano, el Solicitante no tiene la condición de interesado, condición sine qua non del artículo 4 de la Ley 39/2015, la jurisprudencia y doctrina citadas, para solicitar el acceso a la información ("a solicitud de interesado"), ya que no tiene un derecho o interés legítimo en obtener la información ambiental que solicita, entendiéndose por interés legítimo la posibilidad de obtener un beneficio o evitar un perjuicio".

Finalment conclou: "inadmita la solicitud de acceso a la información ambiental peticionada por el Solicitante y subsidiariamente en caso de desestimar las presente alegaciones. (ii)

Subsidiariamente, en el supuesto de que la ACA a la que tenemos el honor de dirigirnos, considere que se debe dar acceso a la solicitud del Solicitante o parte de ella, al amparo de lo dispuesto en la Ley 19/2013, se solicita que únicamente se le conceda el acceso parcial, previa omisión y eliminación de toda la información económica, comercial o de propiedad intelectual e industrial de XXX".

- En data 17 de maig, el tercer D manifesta a l'ACA: "sol·licitem que havent presentades aquestes al·legacions, es procedeixi a comunicar a la persona sol·licitant de la informació que no existeix cap expedient sancionador i al seu cas, tenint en compte l'anteriorment exposat, lliurin exclusivament els informes que unilateralment hagi pogut emetre l'ACA, excloent tots aquells que corresponguin a reunions bilaterals entre l'Administració i l'empresa, en considerar que no corresponen a l'àmbit públic."

- En data 17 de maig, el tercer E manifesta a l'ACA: "Que se tengan por presentadas las presentes alegaciones, y, en virtud de lo expuesto, se proceda a comunicar al periodista interesado que no existe expediente sancionador alguno y en su caso, teniendo en cuenta lo anteriormente expuesto, entreguen exclusivamente los informes que unilateralmente haya

podido emitir este organismo excluyendo a todos aquellos que correspondan a reuniones bilaterales entre la administración y la empresa al considerar que no corresponden al ámbito público ni los informes o documentación que de forma voluntaria haya podido entregar XXX a la Administración”.

- En data 20 de maig, el tercer F manifesta a l'ACA: “En virtud de lo expuesto y de lo dispuesto las leyes que son de aplicación al caso que nos ocupa, a juicio de esta Parte, está totalmente justificada y sería totalmente proporcional la negativa de la ACA a facilitar la información/documentación al Solicitante, en atención a las circunstancias concretas antes expuestas, y a la concurrencia tanto de intereses públicos concurrentes (de seguridad de las instalaciones, de suministro, etc.) como privados (económicos y comerciales). (...) Por lo que no cabe duda de que la información solicitada se incardinada en las anteriores definiciones y la divulgación de esa información, altamente sensible por ser una actividad estratégica y contener datos económicos y comerciales del propio negocio, causaría un perjuicio cierto, real, concreto y manifiesto, pues se revelan datos relativos a la posición de RP sobre sus cifras de negocios, beneficios, pérdidas, etc., que afectarían a la posición competitiva y reputacional de la Compañía. (...) Es claro y meridiano, el Solicitante no tiene la condición de interesado, condición sine qua non del artículo 4 de la Ley 39/2015, la jurisprudencia y doctrina citadas, para solicitar el acceso a la información (“a solicitud de interesado”), ya que no tiene un derecho o interés legítimo en obtener la información ambiental que solicita, entendiendo por interés legítimo la posibilidad de obtener un beneficio o evitar un perjuicio.”
Finalment conclou: “inadmita la solicitud de acceso a la información ambiental petitionada por el Solicitante y subsidiariamente en caso de desestimar las presente alegaciones.
Subsidiariamente, en el supuesto de que la ACA a la que tenemos el honor de dirigirnos, considere que se debe dar acceso a la solicitud del Solicitante o parte de ella, al amparo de lo dispuesto en la Ley 19/2013, se solicita que únicamente se le conceda el acceso parcial, previa omisión y eliminación de toda la información económica, comercial o de propiedad intelectual e industrial de XXX”.

13. En data 17 de juny, el tercer G presenta les següents al·legacions a la GAIP: “En relació a la notificació rebuda el passat 3 de juny en quan a la reclamació de la referència, no tenim constància de cap expedient sancionador per part de l'Agència Catalana de l'Aigua. En tot cas, i amb caràcter general, ens oposem a que es faciliti al peticionari qualsevol informació relativa a la nostra societat, doncs som una empresa en actiu i aquesta informació podria fer-se servir per danyar la imatge corporativa d'aquesta empresa”.

Fonaments jurídics

1. Competència de la GAIP i contingut i abast general del dret d'accés a la informació pública

D'acord amb l'article 39.1 LTAIPBG i 29 del RGAIP aquesta Comissió és competent per tramitar i resoldre aquesta Reclamació. L'article 2.b i c LTAIPBG defineixen la informació pública i preveuen el dret d'accés a les persones per a sol·licitar i obtenir-la que d'acord amb l'article 18.1 LTAIPBG, tan a títol individual o en nom i representació de qualsevol persona jurídica legalment constituïda.

L'article 20 LTAIPBG preveu els requisits i criteris per a l'aplicació dels límits legals al dret d'accés a la informació pública, que l'Administració no disposa de potestat discrecional i ha d'indicar en cada cas els motius que ho justifiquen. Els articles 21 i 22 LTAIPBG estableixen que aquests límits no són d'aplicació automàtica i absoluta i han de ser aplicats d'acord amb criteris de proporcionalitat i temporalitat i han d'atendre les circumstàncies de cada cas concret, especialment la concurrència d'un interès públic o privat superior que justifiqui l'accés a la informació.

2. Sobre la condició de periodista de la persona reclamant

En aquest punt cal recordar que l'LTAIPBG no fa cap diferència en relació a les persones que eventualment puguin exercir el dret d'accés a la informació pública davant dels subjectes obligats per la Llei a atendre les seves sol·licituds. La Llei reconeix el dret a totes les persones majors de 16 anys, i, en principi, la condició de periodista de la persona reclamant no hauria de tenir incidència en com les administracions públiques resolen la seva sol·licitud o reclamació d'accés a la informació. Amb tot, ja existeixen resolucions de l'Audiència Nacional i del Tribunal Suprem on es posa de manifest que: "Cuando el solicitante de información es un periodista deben redoblar estas cautelas para no interferir en la libertad de expresión y comunicación libre de información de los medios de comunicación, derechos fundamentales protegidos constitucionalmente" (Vegeu, per totes, la STS 1256/2021 - ECLI:ES:TS:2021:1256).

Aquesta doctrina és del tot coherent amb la pronunciada pel Tribunal Europeu de Dret Humans, per exemple, en la seva resolució relativa al cas de Szurovecz v. Hungary de data 8 de octubre de 2019 on sentència el següent: "(...) la recopilació prèvia d'informació és un pas preparatori essencial al periodisme i és una part inherent i protegida de la llibertat de premsa. Els obstacles generats per dificultar l'accés a la informació d'interès públic poden dissuadir els qui treballen als mitjans de comunicació o en àmbits que reivindiquin aquests assumptes. Com a conseqüència, és possible que ja no puguin exercir el seu paper fonamental com a "guardians públics", i la seva capacitat per facilitar informació precisa i fiable es pot veure afectada negativament (...) El paper de "guardià" dels mitjans de comunicació adquireix especial importància en tals contextos, ja que la seva presència és una garantia que les autoritats poden rendir comptes per les seves conductes

(...) el Tribunal està convençut que l'informe que el demandant pretenia preparar feia referència a una qüestió d'interès públic, on hi havia poc marge per a les restriccions a la llibertat d'expressió en virtut de l'article 10, apartat 2, del Conveni Europeu de Drets Humans (...)" (La traducció és nostra).

3. Sobre el dret d'accés a la informació reclamada i els seus límits

El primer que hem d'examinar és si l'objecte de la reclamació és informació pública. La informació sol·licitada està relacionada amb les competències desenvolupades per l'ACA. Vist l'objecte de la sol·licitud, efectivament, d'acord amb l'article 2.b) de l'LTAIPBG és informació pública "la informació elaborada per l'Administració i la que aquesta té en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats d'acord amb el que estableix aquesta llei". En el cas que ens ocupa, tota la informació sol·licitada, si existia prèviament al moment en què es va formular la sol·licitud d'accés, ha de ser considerada informació pública. A més, l'ACA és un subjecte obligat per l'LTAIPBG (art. 3) a tramitar les sol·licituds d'accés a la informació pública i a facilitar-ne, quan s'escaigui, l'accés.

La informació ara reclamada és, per tant, informació que l'ACA previsiblement ha de tenir, ja que deriva de l'exercici de facultats que li són pròpies.

En segon lloc, una vegada constatat que la informació sol·licitada és informació pública, cal recordar que l'LTAIPBG reconeix el dret subjectiu d'accés a la informació pública a qualsevol persona, en els termes i condicions regulats per la pròpia Llei (art. 2.c). Cal tenir en compte igualment que l'exercici del dret d'accés no resta condicionat a l'existència d'una motivació prèvia expressada per la persona sol·licitant (art. 26.2 in fine de l'LTAIPBG), a diferència del que exposen com a motiu d'oposició alguns dels tercers afectats per la SAIP abans i ara per la Reclamació davant aquesta Comissió.

En tercer lloc, s'ha de tenir en compte que l'exercici del dret d'accés a la informació pública resta condicionat per l'eventual concurrència de límits que puguin justificar, d'acord amb les previsions de l'LTAIPBG, un accés parcial o una denegació de l'accés a la informació. Així mateix, l'aplicació dels límits al dret d'accés i la determinació del seu abast s'han de realitzar prèvia ponderació dels béns jurídics protegits i dels interessos en presència. En el cas que ens ocupa, la GAIP no ha pogut verificar el contingut dels expedients i no pot apreciar la concurrència de cap límit que pugui restringir el dret d'accés a la informació pública. Amb tot, caldrà que sigui l'ens que disposa de la informació, és a dir, l'ACA, qui elimini o restringeixi de la consulta aquella informació protegida pels límits previstos a l'LTAIPBG i que al·leguen els tercers afectats. En aquest sentit, caldria eliminar les dades personals, els elements que puguin considerar-se secret comercial i aquells que estiguin protegits per les normes relatives propietat intel·lectual o industrial, d'acord amb l'article 21 de l'LTAIPBG.

Es recorda novament que la informació reclamada és informació ambiental, i que com a tal disposa d'un règim jurídic específic aplicable respecte del seu accés com és allò previst a la Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats (LAIA), d'acord amb la Llei estatal 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient (LAIMA), que en bona part del seu contingut té caràcter bàsic, en tant que és una regulació de mínims.

El règim específic d'accés a la informació ambiental, entre d'altres particularitats, no disposa de la corresponent institució de garantia que vetlli per la preservació de l'accés a aquesta informació i atès el caràcter supletori de l'LTAIPBG per als aspectes no regulats, ha donat lloc a la interpretació de que era d'aplicació la previsió de la reclamació substitutiva dels recursos administratius davant un organisme independent com ara la GAIP. Aquesta interpretació basada en la supletorietat de l'LTAIPBG en aquells àmbits que tinguin una normativa específica, ha comportat que la GAIP intervingui en la seva garantia (veure les resolucions d'aquesta Comissió 247/2020, de 9 d'abril; 499/2020, de 23 de setembre; 695/2020 de 26 de novembre, 587/2022 de 15 de juliol, i 931/2023 de 19 d'octubre, entre d'altres).

Igualment cal emfasitzar que no tindria sentit que l'accés a la informació ambiental, que constitueix informació pública i que disposa d'un règim d'accés especialment reforçat, no disposés d'un mecanisme de garantia davant una instància que està prevista amb caràcter general per a l'accés de qualsevol informació pública com en aquest cas és la GAIP.

A més, aquesta Comissió palesa, que la publicació de les sancions ambientals, que es reconeix en diverses normes ambientals, es preveu sovint sense tenir naturalesa sancionadora, i s'incorpora com un deure de l'administració competent de difondre aquesta informació que respondria al principi de transparència pública. Seria el que explícitament es preveu a la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de Responsabilitat Mediambiental (article 38.3), tot i que en altres normes es preveu de forma implícita com seria el supòsit del Reial Decret legislatiu 1/2016, del control integrat de la contaminació (article 31.1.a).

És justament per aquest motiu, perquè ja existeixen obligacions de publicitat activa relacionades amb les sancions en matèria de responsabilitat ambiental, que no es poden atendre les al·legacions del tercers afectats per aquesta reclamació que es remeten a l'efecte negatiu que podria tenir la revelació de la informació sobre la seva reputació. Com és palès, i d'una banda, la normativa ambiental ja preveu la publicitat activa de les sancions ambientals en determinats supòsits i, d'una altra banda, i això és igualment important, com ha manifestat el TGUE en la sentència de 24 d'abril de 2024 (Cas T- 157/23, ECLI:EU:T:2024:267) la pèrdua del bon nom d'una marca o d'una empresa en poques ocasions es produeix com a conseqüència d'un únic succés, sinó que més aviat aquesta pèrdua de renom es tracta d'un procés continu durant un llarg període de temps. En paraules del TGUE el bon nom o bona reputació es construeix per norma general al

llarg de diversos anys, i no pot “encendre's” o “apagar-se”. Així, davant d'una suposada pèrdua dràstica del renom d'una empresa en un curt període de temps, caldrà que sigui qui ho al·lega qui ho provi. En el cas que ens ocupa, aquesta pèrdua reputacional que s'al·lega ho és en un plànol totalment hipotètic i no s'han aportat elements suficients que permetin a aquesta Comissió valorar quin exacte perjudici fàctic es desenvoluparia per a les empreses afectades en qualitat de tercers en aquesta reclamació.

En definitiva, la GAIP reconeix que la persona reclamant ha de poder accedir, als “mesuraments de contaminació per benzè de la massa d'aigua subterrània Baix Francolí. Mesuraments de contaminació per benzè d'aquestes aigües subterrànies des de l'any 2009 i fins a l'actualitat. (...) els informes que hi puguin existir en relació amb aquesta contaminació de benzè en aquestes aigües i els possibles expedients sancionadors que s'hagin obert. (...) en full de càlcul i PDF”, amb exclusió de les dades i informació que quedin afectades pels límits previstos a l'article 21 de LTAIPBG en els termes que hem analitzat més amunt.

Finalment, atès que hi ha hagut oposició de tercers al lliurament de la informació cal tenir en compte allò disposat a l'article 34.3 de la LTAIPBG que explicita que “Si la resolució és estimatòria de la sol·licitud i hi ha hagut oposició de tercers, l'accés a la informació només es pot fer efectiu una vegada ha transcorregut el termini per a interposar recurs contenciós administratiu sense que s'hagi formalitzat o, en cas que s'hagi presentat aquest recurs, si no s'ha acompanyat de petició de mesures cautelars de suspensió o s'ha resolt aquest incident mantenint l'executivitat de l'acte administratiu”.

4. *Obligatorietat dels titulars de documents públics i de les dades a disposar d'un sistema de gestió documental (SGD)*

L'article 7 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents modificada per la Llei 20/2015, de 29 de juliol estableix l'obligatorietat dels titulars de documents públics a disposar d'un sistema de gestió documental (SGD) que garanteixi el tractament correcte dels documents en tot el seu cicle de vida i que permeti complir amb les obligacions de transparència. L'article 8 afegeix que l'organització, l'avaluació i la conservació dels documents públics i l'accés a aquests són responsabilitat directa dels titulars respectius.

En l'àmbit de la Generalitat, les seves entitats autònomes, empreses públiques i consorcis amb participació majoritària de la Generalitat, el SGD es regula pel Decret 76/1996, de 5 de març, pel qual es regula el sistema general de gestió de la documentació administrativa i l'organització dels arxius de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a gestió de la documentació i arxiu dels documents electrònics, la Disposició Addicional Onzena de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya estableix que els documents electrònics s'han de gestionar i conservar en

expedients electrònics d'acord amb les prescripcions de la normativa en matèria d'arxius i documents; que l'arxiu dels documents i expedients electrònics ha d'assegurar la identitat i la integritat a llarg termini de la informació que contenen; que els documents públics electrònics han de tenir garantides l'autenticitat i la integritat dels continguts, i també la conservació de l'aparença i la funcionalitat originals i, quan escaigui, llur confidencialitat, durant el termini establert per la normativa vigent en matèria d'arxius i documents; que les administracions públiques han d'assegurar la possibilitat de transformar els documents per raons tecnològiques, per a adaptar-ne el format i la sintaxi informàtica a les necessitats de gestió i preservació establertes per la normativa d'arxius i documents; que els sistemes d'informació que utilitzin les administracions públiques incloses en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei han de garantir, sempre que sigui possible, l'autenticitat i la integritat de llurs dades, i també la traçabilitat de les accions que portin a terme; que les dades contingudes en els sistemes d'informació de les administracions públiques es consideren documents públics electrònics, i els són aplicables les disposicions d'aquesta llei relatives a l'arxiu electrònic. Igualment, l'article 67 del Decret 76/2020, de 4 d'agost, d'Administració digital estableix que el SGD garanteix el compliment de la política de gestió documental i arxiu i que els sistemes d'informació i aplicacions de gestió han d'emprar preferentment les eines de gestió documental corporatives.

Pel que fa a la gestió de les dades, el referit Decret 76/2020 li dedica el capítol I del títol II. Concretament, l'article 10 estableix un model de govern de les dades, que és l'instrument organitzatiu que determina els criteris i elements que defineixen el govern de les dades de l'Administració de la Generalitat, estableix els criteris, els responsables del seu desplegament, principis i requeriments així com els subjectes obligats. L'article 19 regula l'accés de les persones a les dades i l'apartat 1, diu "els subjectes de l'article 2 d'aquest Decret impulsen, per defecte, l'obertura de totes les dades que estan en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, incloses les que li subministren altres subjectes obligats per qualsevol normativa, i faciliten tots els mecanismes per garantir l'accés de les persones a aquestes dades, d'acord amb la normativa vigent de protecció de dades i la de transparència i dret d'accés. Se n'exceptuen les dades la publicitat de les quals resti prohibida d'acord amb l'ordenament jurídic vigent".

Tanmateix, l'LTAIPBG reconeix els sistemes de gestió de documents públics com a facilitadors de dades i documents autèntics (art. 5.2) i la necessitat d'estructurar la informació seguint criteris temàtics i cronològics, seguint el quadre de classificació documental corporatiu i incorporant-hi índexs o guies de consulta (art. 6.1.d).

Altrament, l'article 19.2 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català que regula els documents que integren el patrimoni documental de Catalunya inclou, entre altres, "els documents produïts o rebuts, en l'exercici de llurs funcions i com a conseqüència de llur activitat

política i administrativa, per la Generalitat, pels ens locals i per les entitats autònomes, les empreses públiques i les altres entitats que en depenen” i en conseqüència estan subjectes al Decret 13/2008, de 22 de gener, sobre accés, avaluació i tria de documents.

Així doncs, atesos aquests preceptes legals, la informació sol·licitada i reclamada, en el cas que existeixi, ha de formar part d'un o més expedients administratius, que han d'estar perfectament classificats de manera que permeti la seva recuperació i facilitar-ne, si escau, l'accés.

5. Seguiment de l'execució

L'article 43.5 LTAIPBG estableix que “l'Administració ha de comunicar a la Comissió les actuacions fetes per a executar els acords de mediació i per a donar compliment a les resolucions dictades per la Comissió”. Sobre la base d'aquestes comunicacions i de les efectuades per les persones interessades, la GAIP ha de fer seguiment del compliment de les seves resolucions, d'acord amb el que preveuen els articles 48 i 49 RGAIP i l'apartat 30 del seu Manual de reclamació, i pot adoptar les mesures que s'hi preveuen en cas d'incompliment.

L'article 43 LTAIPBG estableix que si l'Administració incompleix el termini establert pels acords de mediació o per les resolucions de la GAIP per lliurar la informació reclamada, les persones interessades ho poden comunicar a la Comissió perquè aquesta en requereixi el compliment; la desatenció d'aquest requeriment, vista la remissió expressa feta a aquest precepte per l'article 77.2.b LTAIPBG, ha de ser qualificada d'infracció molt greu amb relació al dret d'accés a la informació pública (que pot ser sancionada de conformitat amb els articles 81 i 82 LTAIPBG). L'article 49.2 RGAIP preveu que, als efectes anteriors, la Comissió pot posar aquests fets en coneixement dels òrgans competents per ordenar la incoació del procediment sancionador corresponent a què fa referència l'article 86 LTAIPBG.

Així mateix, l'article 25.2.k RGAIP preveu la publicació en el web de la Comissió dels casos que els seus requeriments han estat desatesos pels subjectes obligats.

6. Publicitat de les resolucions de la GAIP

L'article 44 LTAIPBG preveu que les resolucions de la GAIP s'han de publicar en el portal de la Comissió previst a l'article 25 RGAIP, amb la dissociació prèvia de les dades personals.

Resolució

Sobre la base dels antecedents i fonaments jurídics exposats, el Ple de la GAIP, en la sessió de 25 de juliol de 2024, resol per unanimitat:

1. Estimar parcialment la Reclamació 393/2024 i declarar el dret de la persona reclamant a la informació sol·licitada, d'acord amb les consideracions fetes al fonament jurídic 3.
2. Requerir a l'ACA que lliuri a la persona reclamant la informació indicada a l'apartat 1 dins del termini màxim de dos mesos, un cop hagi transcorregut el termini de dos mesos per interposar recurs contenciós administratiu sense que s'hagi formalitzat o, en cas que s'hagi presentat aquest recurs, si no s'ha acompanyat de petició de mesures cautelars de suspensió o s'ha resolt aquest incident mantenint l'executivitat de l'acte administratiu, tal i com preveu el fonament jurídic tercer.
3. Requerir a l'ACA a informar la GAIP, dins del termini de quinze dies, de l'òrgan o la persona responsable del compliment d'aquesta Resolució, així com de les actuacions dutes a terme per complir-la, un cop transcorreguts els terminis per al seu compliment.
4. Convidar a la persona reclamant que informi a la GAIP de qualsevol incidència que es produeixi amb motiu del compliment d'aquesta Resolució.
5. Declarar finalitzat el procediment relatiu a la Reclamació 393/2024 i donar publicitat d'aquesta resolució al web de la GAIP.

Iolanda Pineda Balló

Presidenta

Els terminis establerts en aquesta Resolució per lliurar la informació s'han de comptar en dies hàbils (descomptant festius i dissabtes) i si no s'especifica una altra cosa comencen a partir de l'endemà de la recepció de la seva notificació per l'Administració reclamada.

L'Administració obligada pot sol·licitar a la GAIP l'ampliació del termini atorgat per fer efectiu el lliurament de la informació. Aquesta sol·licitud només pot ser admesa a consideració si és notificada a la GAIP abans que fineixi el termini fixat a la Resolució, i s'ha de fonamentar en circumstàncies que no hagin pogut ser tingudes en compte per la Comissió abans de dictar la seva Resolució. La GAIP únicament atorgarà l'ampliació sol·licitada, després d'informar-ne a la persona reclamant, si l'Administració obligada ha justificat de forma precisa i consistent la seva necessitat.

Si l'Administració obligada no lliura la informació dins del termini establert per aquesta Resolució, la persona reclamant pot posar-ho en coneixement de la GAIP per tal que la Comissió en requereixi el compliment. Mentre no s'acompleixi plenament la Resolució, la Comissió difondrà al seu web www.gaip.cat l'incompliment de l'Administració obligada, d'acord amb l'article 25.2.k RGAIP.

Tot això sens perjudici que la persona reclamant pugui, considerant que aquesta Resolució és un acte administratiu declaratiu de drets que vincula l'Administració, requerir-ne la seva execució davant dels Tribunals, a l'empara de l'article 29.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa. Aquesta acció es pot interposar després que hagin transcorregut tres mesos des que la persona afectada ha reclamat formalment i directament a l'Administració el compliment d'aquesta Resolució.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa, es pot interposar recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en un termini de dos mesos, a comptar de l'endemà de la notificació de la resolució, d'acord amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.